

Πειραιώς Σεραφείμ: Το πρόγραμμα «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...» προσφέρει ουσιαστική πνευματική στήριξη στους ανθρώπους

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πειραιώς](#)

Με την τέλεση του Αγιασμού από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πειραιώς κ. Σεραφείμ, πραγματοποιήθηκε το απόγευμα της Κυριακής 27 Σεπτεμβρίου, η επίσημη έναρξη του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...2026», στο Πνευματικό Κέντρο του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς.

Το πρόγραμμα που διοργανώνεται για 15η συνεχή χρονιά, περιλαμβάνει μια σειρά καθημερινών εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων, που θα ολοκληρωθούν στις 31 Δεκεμβρίου.

Ακολούθησε εσπερίδα που διοργανώθηκε με την συνεργασία του Συνδέσμου Επιστημόνων Πειραιώς (Σ.Ε.Π.), ο οποίος συμμετέχει και την φετινή χρονιά στο πρόγραμμα, πραγματοποιώντας μία σειρά παρουσιάσεων αφιερωμένες στην Κλιματική αλλαγή.

Η πρώτη ομιλία δόθηκε αμέσως μετά τον αγιασμό ενάρξεως και ομιλητής ήταν ο Καθηγητής κ. **Χρήστος Ζερεφός**, Εθνικός Εκπρόσωπος για την Κλιματική Αλλαγή, Πρόεδρος του Διεθνούς Κοινού των Ακαδημιών, Επόπτης του Κέντρου Ερεύνης Φυσικής της Ατμόσφαιρας και Κλιματολογίας της Ακαδημίας Αθηνών, που ανέπτυξε το θέμα «Η κλιματική κρίση διαχρονικά: Από την Ακαδημία του Πλάτωνα έως το μέλλον».

Συντόνισε ο Πρόεδρος του Σ.Ε.Π. κ. **Παναγιώτης Χαρατζόπουλος**, Φυσικός Mcd, MED.

Μητροπολίτης Πειραιώς κ. Σεραφείμ

Μετά το πέρας του Αγιασμού, ο Σεβασμιώτατος **Μητροπολίτης Πειραιώς κ. Σεραφείμ**, αναφερόμενος στην έναρξη του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...» και του νέου κύκλου δράσεων του Συνδέσμου Επιστημόνων Πειραιώς, εξέφρασε τη

χαρά και την ευγνωμοσύνη του προς τον Θεό για τη συνέχιση δύο σημαντικών πνευματικών πρωτοβουλιών της τοπικής Εκκλησίας.

Αρχικά αναφέρθηκε στο πρόγραμμα, το οποίο συμπληρώνει δεκαπέντε χρόνια συνεχούς παρουσίας και προσφοράς. Εξήρε τον προϊστάμενο του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς, Πρωτοπρεσβύτερο π. Γεώργιο Γεωργακόπουλο, καθώς και τους συνεργάτες του, για τη θυσιαστική τους διακονία και την επιτυχημένη αξιοποίηση του διαδικτύου ως μέσου πνευματικής επικοινωνίας. Τόνισε ότι η πρωτοβουλία αυτή υπερβαίνει τα γεωγραφικά όρια μιας τοπικής ενορίας, καθώς φέρνει το μήνυμα του Χριστού σε ανθρώπους σε όλο τον κόσμο, καταπολεμώντας την απομόνωση και ενισχύοντας την πνευματική καλλιέργεια και κοινωνικότητα.

«Και το σπουδαίο είναι όλη αυτή η ιερά προσπάθεια μιας λειτουργίας μετά τη θεία Λειτουργία, γιατί αυτό είναι η Εκκλησία. Είναι μια κοινωνία προσώπων οι οποίοι αποβλέπουν στην αλληλοπεριχώρηση και στην μετοχή στη ζωή του Θεού, η οποία είναι κοινωνία ουσίας. Και επομένως αυτή η ανάκρασις που γίνεται μέσα στην Εκκλησία και στην ενορία της Ευαγγελιστρίας διαχέεται μέσα στο χώρο και το χρόνο.»

Ο Σεβασμιώτατος υπογράμμισε ότι η Εκκλησία δεν περιορίζεται στη λατρευτική ζωή, αλλά αποτελεί κοινότητα προσώπων που επιδιώκουν τη συμμετοχή στη ζωή του Θεού και τη μεταξύ τους κοινωνία. Μέσα από εκδηλώσεις, συναντήσεις και δράσεις, το πρόγραμμα «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...» λειτουργεί ως συνέχεια της θείας λατρείας και προσφέρει ουσιαστική πνευματική στήριξη στους ανθρώπους.

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στον Σύνδεσμο Επιστημόνων Πειραιώς, τον οποίο χαρακτήρισε χώρο γόνιμου διαλόγου μεταξύ επιστήμης και πίστης. Επισήμανε ότι η αληθινή επιστήμη συνδέεται με την ηθική και τη δικαιοσύνη και ότι ο Σύνδεσμος συμβάλλει στην προσέγγιση του αισθητού κόσμου με την πνευματική και υπερβατική διάσταση της ανθρώπινης ύπαρξης. Χαιρέτισε το έργο του Προέδρου και των συνεργατών του, τονίζοντας τη σημασία της διάδοσης των επιστημονικών και πνευματικών προβληματισμών μέσω του διαδικτύου.

Ο Σεβασμιώτατος εξέφρασε επίσης την ανησυχία του για τις σύγχρονες κοινωνικές και ηθικές εξελίξεις, υποστηρίζοντας ότι παρατηρείται υποβάθμιση των αξιών του ανθρώπινου προσώπου και διάδοση αντιλήψεων που προωθούν την απόλυτη αυτονομία του ανθρώπου από τον Θεό. Ανέφερε ότι τέτοιες αντιλήψεις ενδέχεται να οδηγήσουν σε αδιέξοδα, όπως συνέβη συμβολικά με την πτώση των πρωτοπλάστων.

Κλείνοντας, συνεχάρη όλους τους συντελεστές των δύο θεσμών, ευχαρίστησε τον ομιλητή της εκδήλωσης για τη συμβολή του και ευχήθηκε οι δράσεις της νέας χρονιάς να αποδώσουν πνευματικούς καρπούς, να στηρίξουν τους ανθρώπους και να συμβάλουν στην ενίσχυση της πίστης, της γνώσης και της κοινωνικής συνοχής.

Πρωτοπρεσβύτερος π. Γεώργιος Γεωργακόπουλος

Καλωσορίζοντας τους προσκεκλημένους, ο Προϊστάμενος του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς και εμπνευστής του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...» Πρωτοπρεσβύτερος π. Γεώργιος Γεωργακόπουλος, αναφέρθηκε συνοπτικά στις δεκάδες δράσεις που απαρτίζουν το πρόγραμμα της τρέχουσας χρονιάς, ενός θεσμού που συμπληρώνει «Δεκαπέντε χρόνια μιας όμορφης και δημιουργικής διαδρομής, που ξεκίνησε και συνεχίζεται στην αγκαλιά της Ενορίας

Ευαγγελιστρίας Πειραιώς, με επίκεντρο τον άνθρωπο και οδηγό το μήνυμα του Ευαγγελίου.».

Το πρόγραμμα «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...», όπως παρατήρησε ο π. Γεώργιος, αποτελεί ζωντανή απόδειξη ότι η Εκκλησία μας δεν είναι μόνο χώρος λατρείας, αλλά και κοινότητα αγάπης, συνάντησης και δημιουργίας.

Από την πρώτη ημέρα, η προσπάθεια αυτή γεννήθηκε με έναν απλό αλλά ουσιαστικό στόχο: να γίνει η Ενορία ένας χώρος ανοιχτός στον άνθρωπο, στις ανάγκες, στις αναζητήσεις, στις αγωνίες και στις χαρές του. Ένας τόπος όπου η Εκκλησία συναντά τον σύγχρονο άνθρωπο, όχι μόνο μέσα από τη λατρευτική ζωή, αλλά και μέσα από τον διάλογο, τον πολιτισμό, τη γνώση, τη δημιουργία και την έμπρακτη αγάπη.

Επесήμανε ακόμη ότι η συντροφιά των συμμετεχόντων μεγαλώνει και επεκτείνεται, ειδικά με την βοήθεια του διαδικτύου, όπου χιλιάδες άνθρωποι από όλα τα μήκη και πλάτη της γης, παρακολουθούν τις καθημερινές εκδηλώσεις, μέσα από το κανάλι του προγράμματος στο YouTube. Και παράλληλα, αρκετοί περιφερειακοί τηλεοπτικοί σταθμοί έχουν εντάξει στο καθημερινό τους πρόγραμμα αρκετές από τις εκδηλώσεις.

Παναγιώτης Χαρατζόπουλος

Προλογίζοντας την εσπερίδα, ο Πρόεδρος του Σ.Ε.Π. κ. Παναγιώτης Χαρατζόπουλος, υπογράμμισε τη σημασία του κεντρικού θέματος των φετινών διαλέξεων: «Κλιματική Αλλαγή, Επιστημονική Γνώση και Ηθική Ευθύνη». Ευχαρίστησε τον Σεβασμιώτατο για τη διαρκή στήριξή του προς τον Σύνδεσμο, καθώς και την ενορία της Ευαγγελιστρίας Πειραιώς για τη φιλοξενία των εκδηλώσεων στο πλαίσιο της συνεργασίας τους.

Στον χαιρετισμό του του ανέδειξε το γεγονός ότι η σύγχρονη επιστήμη έχει προσφέρει στον άνθρωπο πρωτοφανείς δυνατότητες κατανόησης του πλανήτη. Μέσω δορυφορικών παρατηρήσεων, προηγμένων επιστημονικών οργάνων, υπερυπολογιστών και τεχνητής νοημοσύνης, η ανθρωπότητα μπορεί πλέον να μελετά και να προβλέπει τις κλιματικές μεταβολές με ακρίβεια που παλαιότερα θεωρούνταν αδιανόητη. Ωστόσο, τόνισε ότι η αύξηση της γνώσης γεννά ένα ακόμη

σημαντικότερο ερώτημα: με ποιον τρόπο αξιοποιείται αυτή η γνώση και ποια είναι η ευθύνη του ανθρώπου απέναντι στα συμπεράσματα που προκύπτουν από αυτήν.

Επισήμανε ότι η επιστήμη μπορεί να εξηγήσει τα αίτια και τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής και να προτείνει λύσεις, δεν μπορεί όμως από μόνη της να απαντήσει στο ηθικό ερώτημα του γιατί οφείλουμε να δράσουμε. Για τον λόγο αυτό, η κλιματική αλλαγή δεν αποτελεί απλώς ένα περιβαλλοντικό ή τεχνολογικό ζήτημα, αλλά ταυτόχρονα ένα κοινωνικό, οικονομικό, πολιτισμικό και βαθιά ανθρωπολογικό πρόβλημα. Η πρόκληση δεν αφορά μόνο τη διαχείριση των φυσικών πόρων, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο ο άνθρωπος αντιλαμβάνεται τη θέση του μέσα στη δημιουργία και τη σχέση του με τους άλλους ανθρώπους και τις επόμενες γενιές.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη διεπιστημονική προσέγγιση που επέλεξε ο Σύνδεσμος για τη μελέτη του θέματος, υπογραμμίζοντας ότι η αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης δεν είναι μόνο ζήτημα τεχνολογίας, οικονομίας ή πολιτικής, αλλά και θέμα πολιτισμού, αξιών και ήθους.

Χρήστος Ζερεφός

Στη συνέχεια της εκδήλωσης ο κ. Χρήστος Ζερεφός ανέπτυξε το θέμα: «Η κλιματική κρίση διαχρονικά: Από την Ακαδημία του Πλάτωνα έως το μέλλον».

Ο ομιλητής παρουσίασε την κλιματική κρίση ως ένα ζήτημα που δεν αφορά μόνο τη σύγχρονη εποχή, αλλά αποτελεί μέρος μιας μακράς ιστορικής και επιστημονικής πορείας της ανθρωπότητας, όπου οι άνθρωποι, από την αρχαιότητα έως σήμερα, προσπάθησαν να κατανοήσουν τις μεταβολές του κλίματος, αναλύοντας στη συνέχεια ποια είναι η θέση της σημερινής ανθρωπογενούς κλιματικής αλλαγής μέσα σε αυτή τη διαχρονική εξέλιξη.

Η παρουσίαση ξεκινά από την κλασική Ελλάδα και ειδικότερα από τον Αριστοτέλη, τον οποίο ο ομιλητής θεωρεί πρωτοπόρο της μετεωρολογικής και κλιματολογικής σκέψης. Ο Αριστοτέλης, μέσα από το έργο «Μετεωρολογικά», υπήρξε ο πρώτος που επιχείρησε να περιγράψει συστηματικά τα φυσικά φαινόμενα που σχετίζονται με τον καιρό και το κλίμα. Αν και διέθετε περιορισμένες γνώσεις σε σχέση με τη σημερινή επιστήμη, είχε ήδη διαπιστώσει ότι οι ίδιοι τόποι δεν παραμένουν πάντοτε θερμοί ή ψυχροί, ούτε υγροί ή ξηροί. Αναγνώριζε δηλαδή την ύπαρξη φυσικών μεταβολών στο κλίμα και υπέθετε ότι αυτές διέπονται από ορισμένους

νόμους, τους οποίους όμως η επιστήμη της εποχής του αδυνατούσε να αποκαλύψει.

Στην αρχαιότητα η ερμηνεία του φυσικού κόσμου στηριζόταν στα τέσσερα στοιχεία: αέρα, νερό, γη και πυρ. Παρά την απλότητά της, αυτή η θεώρηση αναγνώριζε την αλληλεπίδραση διαφορετικών φυσικών παραγόντων, γεγονός που αποτέλεσε ένα πρώτο βήμα προς την κατανόηση των κλιματικών διεργασιών.

Στη συνέχεια, η παρουσίαση μεταφέρθηκε στη σύγχρονη επιστημονική ερμηνεία των μακροχρόνιων κλιματικών μεταβολών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη θεωρία του Μιλάνκοβιτς, σύμφωνα με την οποία οι μεγάλες κλιματικές αλλαγές συνδέονται με τις μεταβολές της τροχιάς της Γης γύρω από τον Ήλιο και με τις μεταβολές του άξονά της. Οι τροχιακοί αυτοί κύκλοι έχουν διάρκεια δεκάδων ή εκατοντάδων χιλιάδων ετών και εξηγούν την εναλλαγή παγετωδών και θερμών περιόδων στην ιστορία του πλανήτη.

Η τελευταία μεγάλη παγετώδης περίοδος έληξε πριν από περίπου 20.000 έως 30.000 χρόνια και από τότε ο πλανήτης βρίσκεται σε μια θερμή μεσοπαγετώδη φάση. Μέσα σε αυτή τη φυσικά θερμή περίοδο εμφανίζεται η ανθρώπινη δραστηριότητα, η οποία ενισχύει περαιτέρω τη θέρμανση της Γης. Ο κ. Ζερεφός παρουσίασε τη σημερινή υπερθέρμανση ως αποτέλεσμα της σύμπτωσης μιας φυσικής θερμής περιόδου με την ανθρωπογενή αύξηση των αερίων του

θερμοκηπίου.

Κεντρικό ρόλο κατέχει το διοξείδιο του άνθρακα και εξήγησε τη σημασία του για τη διατήρηση της θερμοκρασίας του πλανήτη, παρουσιάζοντας τις μεθόδους με τις οποίες οι επιστήμονες ανασυνθέτουν τη σύσταση της ατμόσφαιρας κατά το παρελθόν. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων δείχνουν ότι το διοξείδιο του άνθρακα και η θερμοκρασία του πλανήτη μεταβάλλονταν παράλληλα κατά το παρελθόν. Ωστόσο, η σημερινή αύξηση του διοξειδίου του άνθρακα είναι πρωτοφανής σε ταχύτητα.

Ένα σημαντικό τμήμα της παρουσίασης αφορούσε τη λεγόμενη «Μικρή Παγετώδη Περίοδο», που διήρκεσε περίπου από τον 15ο έως τον 19ο αιώνα και συνδέεται με αυξημένη ηφαιστειακή δραστηριότητα. Οι εκρήξεις μεγάλων ηφαιστείων εκτόξευαν στην ατμόσφαιρα τεράστιες ποσότητες σωματιδίων, τα οποία αντανakλούσαν μέρος της ηλιακής ακτινοβολίας και προκαλούσαν ψύξη του κλίματος.

Οι επιπτώσεις αυτής της ψυχρής περιόδου αποτυπώθηκαν όχι μόνο στη φύση αλλά και στον πολιτισμό. Η παγωμένη Βαλτική, ο παγωμένος Τάμεσης και οι χειμωνιάτικες σκηνές της φλαμανδικής ζωγραφικής αποτελούν παραδείγματα της επίδρασης του κλίματος στην καθημερινότητα και στην τέχνη.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η σύνδεση επιστήμης και τέχνης. Ο κ. Ζερεφός περιέγραψε έρευνες στις οποίες αναλύθηκαν εκατοντάδες πίνακες ζωγραφικής μεγάλων καλλιτεχνών. Μέσα από τη μελέτη των χρωμάτων των ουρανών και των ηλιοβασιλεμάτων, οι επιστήμονες κατόρθωσαν να αντλήσουν πληροφορίες για τη σύσταση της ατμόσφαιρας και την παρουσία ηφαιστειακών αερολυμάτων στο παρελθόν. Η εργασία αυτή επιβεβαίωσε ότι οι μεγάλοι ζωγράφοι αποτύπωναν με εντυπωσιακή ακρίβεια τις ατμοσφαιρικές συνθήκες που παρατηρούσαν.

Στο τελευταίο μέρος της διάλεξης, ο Ζερεφός επικεντρώθηκε στη σύγχρονη εποχή, που πρόκειται για μια περίοδο κατά την οποία ο άνθρωπος έχει αποκτήσει τη δυνατότητα να επηρεάζει το παγκόσμιο κλιματικό σύστημα σε πρωτοφανή βαθμό. Μέσα από τη σύγκριση κλιματικών μοντέλων και πραγματικών παρατηρήσεων, παρουσίασε τη στενή συμφωνία μεταξύ της παρατηρούμενης ανόδου της θερμοκρασίας και των προβλέψεων που βασίζονται στην αύξηση των αερίων του θερμοκηπίου. Αντίθετα, μοντέλα που αγνοούν την ανθρώπινη επίδραση αδυνατούν να εξηγήσουν τη σύγχρονη θέρμανση.

Ο ομιλητής εξέτασε δύο πιθανά σενάρια για το μέλλον. Στο πρώτο, οι χώρες εφαρμόζουν διεθνείς συμφωνίες περιορισμού των εκπομπών, όπως η Συμφωνία των Παρισίων. Στο δεύτερο, οι εκπομπές συνεχίζουν να αυξάνονται χωρίς ουσιαστικά

μέτρα. Στην τελευταία περίπτωση, τα κλιματικά μοντέλα προβλέπουν σημαντική αύξηση της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη μέχρι το τέλος του 21ου αιώνα, με σοβαρές συνέπειες για τα οικοσυστήματα, τις κοινωνίες και την ανθρώπινη υγεία.

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε στους καύσωνες, οι οποίοι σύμφωνα με τον κ. Ζερεφό αποτελούν πλέον χαρακτηριστικό γνώρισμα του ελληνικού κλίματος. Υποστηρίζοντας ότι οι σημερινοί ακραίοι καύσωνες ενδέχεται να θεωρούνται σχετικά ήπιοι σε σύγκριση με εκείνους που προβλέπονται για το τέλος του αιώνα, εφόσον δεν περιοριστεί η υπερθέρμανση του πλανήτη.

Η παρουσίαση ολοκληρώθηκε με μια ιστορική αναφορά στη ναυμαχία της Σαλαμίνας. Ο κ Ζερεφός παρουσιάζει τον Θεμιστοκλή ως έναν από τους πρώτους στρατηγούς που αξιοποίησαν συστηματικά τη γνώση των καιρικών συνθηκών και των ανέμων για στρατιωτικό πλεονέκτημα. Μέσα από αυτό το παράδειγμα επιδίωξε να αναδείξει τη διαχρονική σημασία της κατανόησης του κλίματος για την ανθρώπινη ιστορία.